

תוכן מפורט
קיצור הענינים
של כל ספרי לקוטי שיחות
על
חג השבועות

לזכות
הרה"ת שלום דובער שיחי'
והכלה שרה רחל תחי
שור
ליום נישואיהם בשעטרו"מ
ראש חודש סיון ה'תש"פ

פתח דבר

ע"פ בקשת רבים – מתלמידי וידידי – מוציא אני לאור, תוכן הענינים מפורט, לכל ספרי לקוטי שיחות, על חג השבועות (היינו על כל השיחות שיצאו לאור ונדפסו לחג השבועות, ויש עוד שיחות על חג השבועות ומתן תורה שנדפסו בשאר פרשיות התורה ולא נכללו בקובץ זה).

והוא לא רק תוכן כללי של השיחה, אלא תוכן מפורט וכעין קיצור לכל קטע שבכל אות מהשיחה, כולל ההערות ושולי הגליונות, וזה יעזור להקל על הלומד למצוא מבוקשו לפני הלימוד, כדי שילמד במקום (בסוגיא) שלבו חפץ, וגם לרבות אחרי הלימוד לחזור על תוכן כל השיחה כדי שיהא חקוק במוח זכרונו.

ויהי רצון שע"י ההוצאה לאור קובץ זה שהוא בבחינת "אזנים לתורה", נזכה ללמוד תורה חדשה מפיו של משיח צדקנו בקרוב ממ"ש.

הרב ישעי' זושא ווילהעלם

בענין: (שבת פח, א) "אוריין תליתאי לעם תליתאי בירחא

תליתאי"

לקומי שיחות חלק ב' ע' 301:

אות א:

מתן תורה בחודש השלישי, מהו הקשר בין תורה שענינה לגלות ה' אחד ע"י תורה אחת למספר שלישי / "אוריין תליתאי וכו' בירחא תליתאי", השייכות בין חודש השלישי הוא בעיקר לתורה ולא למצוות / ע"י מצוות נעשה מרכבה לאלקות, ביטול המרכבה להרוכב, אבל ע"י תורה נעשה מיוחד עם אלקות.

אות ב:

אחדות אמיתית ומנוסה, הוא ע"י שיווע ממציאות אחרת ואפילו הכי עומד באחדותו האמיתית / משל לירידת הנשמה למטה, מכן מלך שנשלח למקום רחוק מבית המלך ; כשיש מציאות נגדו יש בזה ב' אופנים: א) לבטל מציאות ההפכית לא להתחשב בזה. ב) להפוך מציאות ההפכית להיות גם הוא כלי לאחדות.

אות ג:

הקשר בין ניסן לראשון / אייר לשני / אייר ר"ת אברהם יצחק יעקב רחל / סיון לשלישי.

אות ד:

ע"י התורה לוקח שכלו וחכמתו של הקב"ה ונעשה דבר שלישי - כולא חד / משה קיבל תורה מסיני - תורה מסיני ומצוות (גם) במרה.

בענין: (והר ח"ג צו, א) חג השבועות הוא למעלה מכל הימים

טובים, לכן היא אמצעיתא דכולא

לקומי שיחות חלק ב' ע' 303:

אות ה:

מעלת חג השבועות על כל הימים טובים, ולכן היא אמצעיתא דכולא / מעם חג השבועות היא רק יום אחד, ופסח וסוכות ז' או ח' ימים.

אות ו:

ב' מעלות בקו האמצעי: א) משובח יותר משאר הקווין, ב) שורש לשאר הקוין / חג השבועות היא: א) למעלה משאר הימים טובים, ב) בו ניתנה תורה שכתוב בה כל המועדים / מצוות תלמוד תורה היא: א) למעלה מכל המצוות, ב) שורש לכל המצוות.

אות ז:

תרי"ג מצוות כנגד תרי"ג איברים, תורה היא מוחין / מעלת המוח על שאר האיברים: א) חיות המוחין היא למעלה מחיות שניתן לשאר איברים. ב) בהמוח כלול כל החיות של שאר האיברים והיא שרש להם.

אות ח:

עוד מעלה בקו האמצעי שמגיע עד פנימיות ועצמות הכתר, למעלה משרש ומקור הספירות שבכתר / לימוד התורה לשמה - לשם התורה עצמה, לא כדי לידע את המעשה אשר יעשון וגם לא בשביל מצוות לימוד התורה / משל מבן שלא ראה אביו כמה זמן אח"כ כשוראהו מחבקו ומנשקו, לא מפני התועלת שיקבל ממנו רק מפני שהוא אביו.

אות ט:

"הלל מחייב עניים ור' אלעזר בן חרסום מחייב עשירים", לכאורה קשה כמה נפשך אם ה' להם זמן ללמוד א"כ חיובם הוא מצד הפסוק, 'והניתנו יומם ולילה', ואם לא למד בזמן זה, הרי נכלל בכלל 'דבר ה' בזה וגו'", אלא שמצד הדין, יש אפשריות שפטור מלימוד ואפ"ה מצד ה'געשמאק" שבתורה הוא לומד גם אז.

אות י:

מעם למה נקרא תורה "אמת" / מצוות, גם מצוות תלמוד תורה מוגבלות בזמן ומקום, תורה בעצמה אינה מוגבלת לא בזמן ולא במקום.

אות יא:

הוראה בנוגע לפועל - ללמוד לא רק להיות "יוצא" ידי חובתו ע"פ שו"ע, גם לא מצד החשבון הרי הלימוד הוא לידע את המעשה, ובאם זה לא נוגע למעשה אינו לומד, אלא ללמוד תורה לשם תורה.

אות יב:

החילוק בין תורה ומצוות בנוגע לקטנים, קטנים פטורים ממצוות, אבל תורה יש חיוב על האב ללמד את בנו הקטן וגם על הקטן ללמוד כשיכיר.

אות יג:
כמתן תורה נצטרך ערכות והם הבנים, אבל כמצוות שנצטווה במרה לא נצטרך לשום ערכות / עיקר ענין כמתן תורה - נתינת התורה ולא נתינת המצוות.

אות יד:
תורה - עומק רום ועומק תחת.

אות טו:
הלשון "יגדיל תורה ויאדיר", נאמר בנוגע לב' ענינים שהם שתי קצוות הפכיים / "קרוב לה' לכל אשר יקראוהו באמת", כל האופנים שיקראוהו ע"י תורה, שהוא אמת לוקחים עצמות.

אות טז:
יום חתונתו זה מתן תורה, וע"י לימוד התורה יהי' ההולדה בדומה לעצמותו יתברך.

בענין: לימוד שיעורי חת"ת

לקומי שיחות ח"ב ע' 307:

אות יז:
שבועות - זמן מסוגל לחיזוק תקנת לימוד שיעורי חת"ת / הקשר של משה רבינו, דוד המלך והבעש"ט לחג השבועות / תהלים לפני התפלה ותהלים לאחרי התפלה / ע"י חת"ת יהי' "ויסעו" מתוך מנוחה בגאולה הלשימה והאמיתית.

בענין: נתינת התורה במדבר דוקא

לקומי שיחות ח"ב ע' 308:

אות יח:
טעם שנתינת התורה הי' במדבר דוקא, מדבר הוא מקום הפקר בלי בעל הבית כמו"כ אין בעה"ב על התורה והיא שייכת לכל אחד וכשלומד נהי' שלו / אבל למה בארץ צי' ועיף, בלי מים, בלי כגדים, בלי מאכלים.

אות יט:

מענת הבעל עסק ומענת היושב אוהל, בנוגע ללימוד התורה.

אות כ:

ע"י שהקדימו בני ישראל במחון בג' צדיקים: משה אהרן ומרים, מן בזכות משה, עמוד העֶזְרָה בזכות אהרן, ומים בזכות מרים, רק אז היו מוכנים לקבלת תורה / הוראה מזה לזמננו.

בענין: (מס' דרך ארץ וזטא פ"ט) **"אם פורת רגלך על העני ועל המצוה נתקיים עליך ברוך אתה בבואך וברוך אתה בצאתך"**

לקוטי שיחות ח"ב ע' 309:

אות כא:

דיוק בלשון חז"ל (דרך ארץ וזטא פרק ט) **"אם פורת רגלך על העני ועל המצוה"**.

אות כב:

הגוף נחלק לג' חלקים כלליים: ראש גוף ורגל, כמו"כ מצוות נחלקות לג' סוגים / קבלת עול שבא ע"י השגה והרגש, וקבלת עול בעצם / הילוך, ריצה פורזן.

אות כג:

איד יכול בר דעת לפעול בעצמו להניח שכלו והרגשו על הצד ולפעול רק ע"י קבלת עול בעצם.

אות כד:

"ברוך אתה כבואך וברוך אתה בצאתך", כבואך - אתערותא דלעילא לפני העבודה, בצאתך - אתערותא דלתתא לאחרי העבודה.

אות כה:

ברכה לאלו שהלכו בתהלוכה.

בענין: (פסחים סח, ג) הכל מודים בעצרת דבעינן לכם

לקו"ש חלק ב' – הוספות עמוד 560:

אות א:

ענין מתן תורה – חיבור מעלה ומטה – ביאור הגמ' "הכל מודים בעצרת דבעינן לכם" / שיפעול בפנימיות ויחדרו כל עניניו / שישאר כן לא רק בחג השבועות אלא על כל השנה, ולא רק שבת ויום טוב, אלא גם בימי החול.

אות ב:

פתגם כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ שהשעה חסידות שלמד צריך לחלקו על כל הכ"ד שעות היממה / לשון הרמב"ם "החכם צריך שיהא ניכר במעשיו וכו', שהתורה חודר כל עניניו במשך כל המעת לעת / סדר מתן תורה דרך בירור דוקא ולא רק דחי' ושכירה.

אות ג:

"יש חכמה בגוים תאמין, יש תורה בגוים לא תאמין" – החילוק בין חכמה לתורה / שכל עצמו מכריח שיש למעלה מהשכל / ג' פלוגות: איסור, רשות ומצוה.

אות ד:

דיבורו של הקב"ה "אנכי ה' אלקיך" – כוחך וחיותך, חשיב מעשה, ועי"ז נעשה שמציאותו של בני" הוא אנכי / אמונה בהקב"ה ועוד יותר כל מציאותו הוא מהקב"ה.

אות ה:

פנימיות של ישראל עובד מבפנים וכשבא זולת לעוררו מבחוץ אז בין שניהם (פנימיותו והתעוררות הזולת) יפעלו על האמצעי שביניהם דהיינו הדברים המעלימים שגם בהם יחדרו פנימיותו / תורתו של אדה"ז: שהמצוה הראשונה שבתורה היא פרו ורכו שפירושו הוא שעל כל יהודי יש חיוב לעשות עוד יהודי.

אות ו:

תורתו של אדה"ז על הפסוק "ועשית חג שבועות" – שבועות היינו ימי השבוע ועניני חול וצריך לעשות מהם – חג / החילוק בין שבת ליום טוב / שבת היא למעלה מעניני חול ולכן אין בה מלאכה וגם אין בה עובדין דחול / שכיתה בדיבור שביתה בהרהור / יום טוב נקרא מקרא קודש – שמזמין הקדושה לחול / פרש חגיכם ולא פרש שבתכם.

אות ז:

תורתו של אדה"ז על המצוה הראשונה שאחרי מתן תורה, "לא תעשון אתי אלקי כסף ואלקי זהב וגו' מזבח אדמה תעשה לי וזבחת עליו את עולותיך ואת שלמיך" – מזבח אדמה היינו מזבח של ביטול; עולותיך ואת שלמיך – העליות והשלימות שלך / זהב וכסף – אהבה ויראה / פירוש הבעש"ט על הפסוק: "שויתי ה' לנגדי תמיד" – שמצד זה שה' לנגדי תמיד, לכן כל הענינים הם בהשתוות אצלו / הטעם ש"לא תעשון אתי וגו'" היא המצוה הראשונה שלאחר מתן תורה.

אות ח:

כשם ש"אין מקרא יוצא מידי פשוטו", כך אין מאמר רז"ל יוצא מידי פשוטו / מתן תורה – נותן התורה, לשון הווה / על התורה נאמר "כי הם חיינו" – החילוק בין "חיות" ל"בריאות" / תורה עם גמ"ח – גמ"ח היינו תפלה וגם גמ"ח בפשטות / מבעת קידושין של מתן תורה / הוראה למוסדות חינוך שמחג השבועות ישתדלו שרוב שעות הלימוד יהיו לימודי קדש / יגדיל תורה ויאדיר – יגדיל בכמות ויאדיר באיכות / "האחד יהיה לרכבה" – כפשוטו ובאיכות.

בענין: לימוד גמ' לעיונא ולימוד פנימיות התורה

לקוטי שיחות חלק ב' הוספות עמוד 566:

אות ט:

הוראת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ שכל אחד צריך שיהא לו שיעור גמרא בעיון – שייכותו למתן תורה / "עשיר שהביא קרבן עני לא יצא" – אין עני אלא בדעת ואין עשיר אלא בדעת / כל שאפשר לו לעסוק בתורה בזמן וגם בכוחות הנפש / לימוד לגירסא היא ע"י כח הדבור, חיצוניות המחשבה, וחיצוניות השכל / אם לא הי' לו יגיעה בתורה בכל כוחותיו אז הוא בגדר לא יגעת וכמילא לא יהי' ומצאת / הלשון "יגיעה" נמצא גם על יראת שמים ואהבת ה' וקיום המצוות / השפעה מקליפה וסמרא אחרא מקבלים חנם.

אות י:

מענה לאלו שטוענים שעדיין לא נתמלא כריסו בש"ם ופוסקים ואיך ילמוד חסידות, ואין לנו עסק בנסתרות / מי שלומד גמרא ואינו לומד חסידות הרי סתים דנשמטא לא התחבר עם סתים דאורייתא וסתים דקודשא בריך הוא.

בענין: הוראות מענינו של דוד המלך

לקומי שיחות חלק ב' הוספות עמוד 568:

אות יא:

דוד מת בעצרת ודוד נולד בעצרת / "בני אתה אני היום ילדתיך" – ע"י המדריגה "אני תפלה" נמשך בו נשמה קדושה – ילדתיך / בשעת הברית נכנס בו חלק נפש רוח ונשמה של נפש האלקית ובשעת הבר מצוה נכנסו בו גם מדריגות של אצילות / הפסוק "בני אתה וגו' אמר דוד בשבועות.

אות יב:

כל מה שאמר דוד בתהלים עבור כנסת ישראל, נמשך ע"י כל אחד מישראל, כפי מעמדו ומצבו, ע"י אמירת תהלים.

אות יג:

דוד מלך ישראל חי וקיים, ועבדי דוד מלך עליהם – נאמר על ימות המשיח / מילוי הבקשה של כל אחד מישראל אודות ביאת המשיח, היא ע"י לימוד התורה וקיום המצוות / שמירת תקנת אמירת תהלים אחרי התפלה / תהלים לפני התפלה ותהלים לאחר התפלה.

אות יד:

דוד נקרא בדיחא דמלכא / ע"י חת"ת יהי' "ויסעו" מתוך מנוחה בגאולה השלימה והאמיתית.

בענין: השמחה של חג השבועות

לקומי שיחות חלק ב' הוספות עמוד 570:

אות טו:

שמחה נוספת בחג השבועות בנוסף למועדים לשמחה / שבועות הוא ע"ד הכנסה לחדר / שבועות לשון רבים: א) שלא יחליפם באומה אחרת, ב) מושבע ועומד מהר סיני / "אע"פ שחמא ישראל הוא" לא רק בשם יעקב אלא גם בשם המעלה ישראל / ושמחה פוריץ גדר – גדר הזמן וגדר המקום.

אות טז:

נותן התורה לשון הווה – מתן תורה בכל יום ויום, א"כ גם בנינו ערבים בעדינו לקבלת התורה צ"ל בכל יום ויום / כל יום כששולחים לחדר צ"ל מתוך שמחה ע"ד ההכנסה לחדר בפעם הראשונה / אם

בחוקתי תלכו ונתתי גשמיכם וגו' – ע"י לימוד התורה יהי' לו הצלחה גם בגשמיות / ראשית "עריסותיכם", מלשון עריסה, תרימו תרומה לה' – מיד כשניעור משנתו יאמר מודה אני וכו'.

בענין: בנינו ערבים בעדנו

לקומי שיחות חלק ב' הוספות עמוד 572:

אות יז:

"אבותינו ערבים בעדינו", "נביאנו ערבים בעדינו", "בנינו ערבים בעדינו" / באמריקה אוהבים דרוש.

אות יח:

"אבותינו ערבים בעדינו", ע"פ דרוש.

אות יט:

"נביאנו ערבים בעדינו", ע"פ דרוש.

אות כ:

"בנינו ערבים בעדינו" ע"פ דרוש.

אות כא:

דרוש מגיע לעולם היצירה או לעולם הבריאה.

בענין: (שמות יט, ג) כה תאמר לבית יעקב ותניד לבני ישראל

לקומי שיחות חלק ב' הוספות עמוד 573:

אות כב:

"כה תאמר לבית יעקב" – אלו הנשים, שבהם תלוי חינוך הילדים / צורת הבית וגם צורת הבעל תלוי ביד האשה / תאמר "לשון רכה", אותו התוכן שאמרת להאנשים רק לנשים בלשון רכה / אפילו חכמים של גוים להבדיל אומרים שבריאות הגוף תלוי בבריאות הנשמה / תירוץ למענות האמא מהו הקשר בין תורה לבריאות הגוף של הילד / הקב"ה הוא בעל הבית בשמים וגם בעה"ב על ארצות הברית ובכל מדינה שיהא / שום אדם לא ירצה בעד בנו 50%-50% – חצי יום בריאות וחצי יום ח"ו לא – כמו"כ החינוך צ"ל מאה אחוז.

כפי הוראת ה' / צריך שיהא תורה חקוק במוחו - ולאחרונה גם הרופאים מודים שזה יועיל לו.

אות כג:

הדרך היחידה להצלחה בתעולם והצלחה בלי פשרות הוא רק כשההנהגה תהי' ע"פ הוראת הבעל הבית של העולם - הקב"ה בלי פשרות.

בענין: (שמות יט, ג) **כה תאמר לבית יעקב**

לקומי שיחות חלק ב' הוספות עמוד 575:

אות כד:

הנהגת הבעל תלוי בהאשה / אשה מצווה בכבוד בעלה ואפילו הכי בתוקף הדרוש ובדרכי הנועם תפעול הכל / אשה שנתחנכה בבית חסידי צריכה לדעת שגם ענין של הידור, לפני משורת הדין, ומדת חסידות צריכים לעשות / אדמו"ר הריי"ץ רצה שגם עם נשים ילמדו עניני חסידות לכן כתב עניני לחסידות גם בשפת אידיש / כשרוצים שהקב"ה ישפיע לנו לפני משורת הדין צריכים אנחנו להתנהג באופן של לפני משורת הדין.

אות כה:

אסרו חג נקרא בריה דמועדא, ויפה כח הבן מכח האב.

בענין: **הכח לקבל את התורה**

לקומי שיחות חלק ב' הוספות עמוד 576:

אות כו:

כל החודש סיון קשור עם מתן תורה ולא רק ביום הששי לחודש.

אות כז:

הסדר של נתינת התורה היתה ע"י שהקדים לתת כח לעמוד נגד הסתות ונמסיונות של היצר הרע.

אות כח:

הוראה: כשם שבמתן תורה נתן ה' הכח לקבל התורה והכח לקיימה, לפני שנתן התורה, כמו"כ הוא בכל דור ובכל מקום.

אות כט:

אצל בני"א אין "חג הסיום" של בית ספר בלימודי קודש.

אות ל:

ברכה לתלמידות, להורים ולמורות ולהנהלה.

בענין: ג' המצוות שניתן לאשה הדלקת נר, חלה, טהרת

המשפחה

לקוטי שיחות חלק ב' הוספות עמוד 578:

אות לא:

"ויעקב הלך לדרכו" "ויעקב" המכוון לכל אחד מישראל אנשים ונשים / על האשה יותר מהאיש תלוי האחריות להכניס בתוך הבית החמימות, האור והשמחה אמיתית.

אות לב:

החיוב והאחריות שמוטל על האשה מודגש בג' מצוות שניתנו לה - הדלקת הנר, הפרשת חלה וטהרת המשפחה.

אות לג:

כשנכנסים לשנה חדשה על הנשים להזכיר עצמן שעליהם האחריות הנהגת הבית ועייז תביאו ברכת ה' בהבית.

אות לד:

ברכת אדמו"ר הריי"ץ "א געזונטער ווינטער" / וטוב לב משתה תמיד - ע"י שויתי ה' לנגדי תמיד (הערה 58).

בענין: מעלת האשה על האיש בצדקה

לקוטי שיחות חלק ב' הוספות עמוד 580:

אות לה:

מעלת אשה על איש בצדקה / "הזן ומפרנס בניו וכנותיו הקטנים עליו נאמר עושה צדקה בכל עת" - גם בצדקה ברוחניות - חינוך נאמר זה / סיפור אדה"ז עם חסיד א' שאמר לו אדה"ז לי יש מצוה ושננתם לבניך ולך יש מצוה לפרנס בני בית בוא ונחליף וכו'.

בענין: (שהש"ר פ"א יב, ב) "לפי ששינה של עצרת עריבה
והלילה קצרה"

לקומי שיחות חלק ד' עמוד 1024:

אות א:

מדרש: כלילה שלפני מתן תורה הלכו בני לישון / מעם המנהג
להיות נעורים כליל חג השבועות / כשהתורה מספרת לנו הנהגת
בניי שלא כדבעי, צריך להיות כזה הוראה אלינו.

אות ב:

מעם לספירת העומר מצד התשוקה והגעגועים לקבלת התורה / למה
עשה ה' גם שהפרעושים לא הפריעו את שינת בניי / שער הנו"ן קבלו
כשעת מתן תורה או לפני מתן תורה (הערה 6).

אות ג:

דביקות הנשמה להקב"ה לפני ירידתה בגוף ודביקותה לאחרי
התלבשותה בגוף / השגת הנשמה בעת השינה יכולה להיות הרבה
יותר מהשגתה כשהיא נייעור / ביאור לישון המדרש "לפי ששינה של
עצרת עריבה והלילה קצרה" / גודל העילוי של בני ישראל לפני מתן
תורה פעל גם על בעלי חיים שבעולם.

אות ד:

החידוש של מתן תורה היא היכולת לזכך דברים גשמיים, ותכלית כל
העילויים היא עבודה עם הגוף / רק נשמה בגוף היא כלי לעצמות,
נשמה כלי גוף איננו כלי לקבלת העצמות / מעם שקוב"ה וכית דין
של מעלה שואלין מהו הפסק דין של מטה / גם לפני מתן תורה
כשהי' גזירה שגשמיית לא יתחבר לרוחניות, הי' צ"ל עבודה בגוף
כהכנה למתן תורה.

אות ה:

הוראה: בפרש לאחרי מתן תורה צ"ל העבודה באופן של "ירד
לתחתונים" להתעסק עם מישהו שהוא במדרגה נמוכה ממנו ודוקא
אז יהי' העילוי של "ומתמידי יותר מכולם".

בענין: מעלת יום ב' דחג השבועות

לקוטי שיחות חלק ד' הוספות עמוד 1027:

אות ז:

אדמו"ר הריי"ץ סיפר שהבעש"ט הי' מחבב את יום שני דחג השבועות במעודה מיוחדת ובהתוועדות הרבה / המניד ממעזריטש ביאר הטעם להנהגת הבעש"ט מפני שהוא כ"ד שעות הראשונות אחרי מתן תורה / חכיבות יום שני דחג השבועות מרומז גם כגלה (הערה 17).

אות ז:

חידוש של מתן תורה שניתן הכח לזכך העולם מחומריות לרוחניות ולקדושה / לפועל התחיל עליית העולמות שע"י עבודת האדם שהיא תכלית מתן תורה ביום שלאחרי מתן תורה / מתן תורה הי' מלמעלה למטה – וירד ה' / עליית משה רבינו ויעל משה אל ההר, הי' בז' סיון / עליית העולמות יכול להיות ע"י ב' אופנים: 1) העלאה 2) המשכה (הערה 18).

אות ח:

מעם שחבב הבעש"ט את יום שני דחג השבועות, גם לדעת ר' יוסי שמתן תורה הי' בז' סיון / משה רבינו "הוסיף יום אחד מדעתו והסכים הקב"ה על ידו" – עלי' מלמטה למעלה / לפי דעת ר' יוסי ביום ב' דחג השבועות מעלה נפלאה, מצד שיש בו ב' הענינים: א) המשכה מלמעלה למטה – מתן תורה, ב) העלאה מלמטה למעלה – הוסיף יום חד מדעתו.

אות ט:

ביאור דיוק הלשון במיפור אדמו"ר הריי"ץ שהבעש"ט חיבב את יום השני דחג השבועות ולא אמר יום ז' סיון / מעם למה בחג השבועות דוקא נרמז יו"ט שני של גליות / בכללות שבת – מיקדשא וקיימא, יו"ט – מקרא קדש, ובפרטיות יום טוב הראשון – מלמעלה למטה, יום טוב שני – מלמטה למעלה (הערה 23) / ישוב לקושיית החק יעקב על המגן אברהם ר"ס תצד שלפי דברין יחי' יום ב' דחג השבועות עיקר יו"ט (הערה 24).

אות י:

השייכות בין יום ב' דחג השבועות לז' סיון ע"פ נגלה, בהלכה / יו"ט שני של שאר המועדים הוא מצד ספיקא דיומא, משא"כ יו"ט שני של חג השבועות הוא – ודאי / קביעות ע"פ החשבון וקביעות ע"פ הראי' השוואה ביניהם / ביאור מה שבמוצאי חג השבועות גם בחוץ לארץ, אמר להתענות מעיקר הדין, אף שיום טובו הוא יום שאחר עצרת של תורה (הערה 26) /

ביאור מדוע שבעת ימי התשלומין של חג השבועות מתחילין מיום א' דחג השבועות (הערה 26) / התורה על תרוב תדבר, וראי' מדרו"ל ע"ז (הערה 27).

אות יא:

הסתלקות הבעש"ט ביום א' דחה"ש / מאמר אדה"ז: "ביום הרביעי נמלו (במי"ת) המאורות" – הסתלקות הבעש"ט / פתגם הבעש"ט שביכלתו לעלות במערה השמימה כמו אלי, אלא רצה לקיים "עפר אתה ואל עפר תשוב" / מעלת "ואל עפר תשוב" הוא בדוגמת המעלה של יום ב' דחג השבועות / הדין שאסור להשתות ומקבירין אותו מיד ביו"ט א' ע"י גוי – אין שייך להסתלקות הבעש"ט (הערה 29) / איך הי' כפועל, קבורת הבעש"ט יום א' דחה"ש, יום ב' דחה"ש או אחרי חה"ש (הערה 30).

אות יב:

בתורתו של הבעש"ט "האָט זיך אַרויסגעגעבן" עצמיותו.

בענין: נוסח הברכה "לקבלת התורה בשמחה

ובפנימיות", בנינו ערבים בעדינו

לקומי שיחות חלק ד' הוספות ע' 1307

אות א:

ביאור לשון ברכת כ"ק אדמו"ר הריי"ץ לפני חג השבועות "קבלת התורה בשמחה ובפנימיות" / אימרת כ"ק אדמו"ר הזקן בדביקותו "איך וויל ניט דיין ג"ע איך וויל ניט דיין עוה"ב כו' איך וויל מער ניט אַז דיך אַליין" – בא מצד עצם ופנימיות הנשמה / ביאור הלשון "אנכי הוי' אלקיך".

אות ב:

כשם שבנתנית התורה הי' ע"י ערכות הילדים, עד"ז גם כהגדולים הי' מתן תורה עבור הנערות שבהם – כי נער ישראל אותהו / אהבת האב לבנו מתגלה לכן קמין יותר מאשר לכן גדול / הצמצום שזיירד הי' על הר סיני" הי' רק באופן ההמשכה אבל בזה ניתן כל העצמות / הוראה בעבודה: שלא יפול לב האדם מצד שפלות מצבו ואדרבה כאשר הוא בשפל המצב ומתגבר אז מתגלה האהבה בעצמית של הקב"ה.

בענין: החזיר הקב"ה (לתורה) על כל אומה ולשון ולא קבלוה

לקומי שיחות חלק ד', הוספות ע' 1308 – משיחת חה"ש תשכ"א
 "החזיר הקב"ה (לתורה) על כל אומה ולשון ולא קיבלוה", לכאורה
 הרי הקב"ה ידע מקודם אשר אוה"ע לא יקבלו את התורה / בחירה
 בעם ישראל הי' בשעת מתן תורה / בחירה חפשית היא רק בעצמות
 ב"ה / בחירה בעם ישראל והתגלות האהבה אליהם, גרם בישראל שקבלו את
 התורה והקדימו נעשה לנשמע (הערה 1).

בענין: דוד המלך והבעש"ט

לקומי שיחות חלק ד' הוספות עמוד 1309

אות א:

הילולא של הבעש"ט ביום א' דחה"ש / הילולא של דוד המלך ע"ה, ב'
 דעות ביום א' או למחרתו / ביום ההילולא עולה נשמתו וכל עבודתו
 למעלה יותר / ת"ח אין להם מנוחה, עליות אלו כמו פעמים בכל יום
 – אמנם ביום ההילולא עלי' גדולה ביותר, עלי' כללית / גם אלו
 הקשורים בהענינים שפעל בעל ההילולא – ביום זה יערה עליהם רוח
 ממרום / השפעת דוד המלך לכל עם ישראל – נתינת כח לקיים
 התומ"צ בלי שום פניות מהיצה"ר כאילו ולכי חלל בקרבי / השפעה
 מדוד המלך הוא ע"י התקשרותו עליו ע"י אמירת תהלים / מאמר
 הבעש"ט עה"פ "מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו" / לעורר ע"ד
 תקנת אמירת תהלים אחרי התפלה.

אות ב:

בימי החול הי' הבעש"ט שלישי א' למעלה וב' שלישים למטה וביום
 השבת הי' ב' שלישים למעלה ושלישי א' למטה / ההוראה מזה שגם
 בעת עסקיו בעניניו הגשמיים, יזכור דברכת ה' היא תעשיר / פירוש
 המבדיל בין ישראל לעמים הוא לא בשעת התורה והתפלה שהרי
 שם אין להם שום השוואה כלל אלא בזמן שעוסק בעניני מסחור / גם
 בשעת התפלה עיניו למטה – שגם הגוף ועניניו הגשמיים עולים
 כמולם / הנתינת כח היא ע"י ההתקשרות בעניני הבעש"ט נ"ע.

בענין: התפתחות פעולת מתן תורה בעולם ע"י מתן

תורה, דוד המלך והבעש"ט

לקומי שיחות חלק ח' עמוד 21:

אות א:

תוכן עיקרי של חג השבועות היא "זמן מתן תורתנו" על אף שבפסוק המדבר אודות יו"ט שבועות לא מוזכר כלל הענין של מתן תורה / יום החמשים לעומר שהיא חג שבועות, אבל יכול להיות שאינו ביום שניתן התורה / מעם שבקרבנות של עצרת לא מוזכר בהפסוק הלשון "חמא" / ירושלמי "דוד מת בעצרת", בבלי "דוד מת בשבת, התיווך ביניהם / כאשר הקביעות דחה"ש היתה בה' או ב' בסיון - לא אמרו או, "זמן מתן תורתנו" (הערה 3) / השייכות של עצרת למתן תורה - לפי הירושלמי ולפי הבבלי (הערה 4) / המעם שקוראים רות בעצרת (הערה 7) / מגילת רות כיום שני דהג השבועות (הערה 8) / לפי חלוקת התהלים לימי החדש אומרים הפסוק "הודעני ה' קצי וגו'" השייך להסתלקותו של דוד ביום ז' סיון (הערה 8) / בקביעות הימים של חג וכדומה, דחי מצוי יותר מקדימה (גליון הערה 8).

אות ב:

מתן תורה, הסתלקות דוד המלך, הסתלקות הבעש"ט, יש ביניהם נקודה משותפת / העילוי שנעשה במתן תורה בא לידי גילוי ע"י דוד המלך, ועוד יותר בגילוי ע"י הבעש"ט / מתן תורה בעצרת - מקורו בתושב"ב, הסתלקות דוד המלך בעצרת - מקורו בתושב"ט, הסתלקות הבעש"ט בעצרת - מקורו ע"פ סיפור מנהגי תלמידיו (הערה 11) / מ"ת - ו' סיון. זכרון להסתלקות דוד המלך - ו' סיון, הסתלקות הבעש"ט - ו' סיון אבל זמן הקבורה ו' סיון (הערה 11).

אות ג:

גזר הקב"ה השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם, ובעת מ"ת ביטל הגזירה / המדרש מקדים "התחתונים יעלו לעליונים" לפני "והעליונים ירדו לתחתונים", אע"פ ש"וירד ה' על הר סיני", הי' קודם ל"עלה אל ה'" / התחתונים יעלו לעליונים התחיל בפועל לאחר מתן תורה / קודם מ"ת כתיב "זמשה עלה אל האלקים" ולאחרי מ"ת הי' אפ"ל "עלה אל הוי" (הערה 17).

אות ד:

השייכות שבין מתן תורה לדוד המלך / גילוי אלקות שע"י האבות הי' ברוחניות / גילוי אלקות בשעת מ"ת חדר הגשמיות של העולם / הקול שהי' יוצא מפי הקב"ה לא הי' לקולו בת קל / תורה לא בשמים היא / בשעת מתן תורה הי' בפועל רק ההמשכה וירידה מלמעלה

תוכן לקו"ש על חגה"ש

למטה אבל זיכוך ועליית העולמות "תחתונים יעלו לעליונים" התחילה לאחרי מ"ת / "העליונים ירדו לתחתונים" התחיל מאברהם אבינו ובא לתכלית השלימות אחרי כמה דורות ע"י משה רבינו בשעת מתן תורה / "התחתונים יעלו לעליונים" התחיל מיד לאחרי מתן תורה ונמשך כמה דורות עד שנשלם ע"י דוד המלך ועוד יותר בנילוי ע"י שלמה המלך / גם מלכות שלמה שייכת לעצרת (הערה 26) / "קיימא סיהרא כאשלמותא" שייך גם לדוד (הערה 26).

ארת ה:

מהענינים עיקריים שנתחדש אצל דוד המלך הוא: א) מלכות על כל ישראל, ולעולם, ב) בנין בית המקדש / בפועל בנה שלמה בית המקדש, אבל כל ההכנות לזה, הי' ע"י דוד המלך, ונקראת על שמו / מלכות בית דוד ובנין בית המקדש מביעין תכלית השלימות של "התחתונים יעלו לעליונים" / פתיחת השערים הי' ע"י דוד המלך (הערה 30) / מלכות בית דוד ובנין בית המקדש נקראים בשם אחד – "ארי" (הערה 31).

ארת ו:

החילוק בין רב ותלמיד למלך ועם / ביאור הלכה ש"כל המורד במלך ישראל חייב מיתה" / הביטול שצ"ל למלך ישראל נובע מהביטול של המלך למלכות שמים / ביטול של בני ישראל לה' נוגע לעצם המציאות.

ארת ז:

ביטול לאלקות שנפעל אצל בני ע"י דוד המלך, יש בה מעלה לגבי הביטול שנפעל מצד מתן תורה / יש מצוות שהעובר עליהם אינו חייב מיתה וזוה נשמע שכשמקיימם אינו חלק ממצויאותו אלא כדבר נוסף לו / לימוד התורה ע"י קבלת עול מלכות שמים היא למעלה מלימוד התורה מצד התורה עצמו / תורה – מלמעלה למטה, מלך – מלמטה למעלה.

ארת ח:

הענין של "תחתונים יעלו לעליונים" שנפעל ע"י דוד המלך, הי' נראה בבית המקדש / חידוש של בית המקדש הוא לא רק בזה שהשרה שכינה שם אלא שהדברים גשמיים נהי' למקדש ה' / משכן – לא פעל קדושה על המקום משא"כ בית המקדש גם לאחרי החורבן נשאר המקום בקדושה.

ארת ט:

ג' ענינים: א) המשכה מלמעלה למטה, ב) העלאה ממטה למעלה, ג) יחוד ב' הענינים – להוי כדין וכדין / כמתן תורה ניתן גם הכח על מה שיהי' לעתיד לבוא / הכנה וכלי להגילוי של לעתיד לבוא היא

תורתו של הבעש"ט / חידושי של הבעש"ט לא רק שגילה הרזי דרוין של עשרת הדברות אלא גם של העשרה מאמרות / חידושו של הבעש"ט בזיכוד העולם נתגלה ע"י תורתו / משיח, ב' (ענינים: 1) הוגה בתורה, (2) כדוד / "מ"ת לא יהי עוד הפעם", אף שתורה דעות"ז היא הבל לגבי תורתו של משיח (הערה 41) / (ר') ישראל בעל שם טוב - "ישראל" ספי התפארת עיקר ז"א; "שם" - מורה על ספירת המלכות וע"י ישראל הוא בעל על השם נעשה גם השם טוב (הערה 42) / שייכות הבעש"ט לב' הימים ו', כי ענינו יחוד ב' הקיין (הערה 42) / אצל משה הי' טוב ואורה מצד הנשמה ואצל הבעש"ט גם מצד הגוף (גליון להערה 42) / "שם טוב" הוא למעלה גם מזיכוד הגוף דאליהו (גליון להערה 42) / חביבות הבעש"ט ליום שני דחג השבועות (גליון הערה 42).

בענין: (שבת פת, ב) ביאור טענת המלאכים תנה הודך על השמים ותשובת משה להם
לקומי שיחות חלך ח"י עמוד 28 (שיחה א):

אות א:

יסוד טענת המלאכים "תנה הודך על השמים" ע"פ הלכה - היא מדינא דבר מצרא / ביאור אריכת הלשון "חמדה ננוזה שגנוזה" ולא בקיצור "חמדוה שגנוזה" (ובהערה 9) / דין בר מצרא הוא בקרקע דוקא או גם במטלטלין / תורה נחשב כקרקע או כמטלטלין / דין בר מצרא רק במכירה ולא במתנה / דין בר מצרא בבנים וקרובים / משה - מחציו ולמטה איש ומחציו ולמעלה - "האלקים" / דין בר מצרא בשותפים / דין בר מצרא על הלוקח או גם על המוכר (הערה 11) / לפני עוור בדין בר מצרא (הערה שם) / האם אפשר לתרץ טענת המלאכים ולומר שהתורה אינה שייכת בשמים ככלל (הערה 12).

אות ב:

התורה שקיבל משה מסיני היא לא רק בשכילו אלא בעד כל בני / נשמות ישראל גזורות מתחת כסא הכבוד / כל המתפלל ואומר ויכולו נעשה שותף להקב"ה.

אות ג:

ביאור בזה שא"ל הקב"ה למשה "אחוז בכסא כבודי" / "למצרים ירדתם" וכו' הגמ' מדגיש הגשמיות של הלוקח.

אות ד:

טעם שדין בר מצרא לא שייך במטלטלין / מטלטלין שאי אפשר לקנות במקום אחר האם יש בה דין בר מצרא או לא (ובהערה *34) /

ג' לשונות בקשר לתורה: (א) ירושה, (ב) מכירה, (ג) מתנה / מתן תורה
הוא כחי' מתנה שבתורה (הערה 40) / מתנה שיש בהם אחריות האם יש בה דינא
דבר מיצרא (הערה 40).

אות ה:

מענת המלאכים הי' רק על חלק הסוד שבתורה / מכר כל נכסיו
לאחד לית בי' משום דינא דבר מצרא / כשהלוקח "דחיקא לי" שעתא"
לית בה משום דינא דבר מצרא.

אות ו:

"נתאוה הקב"ה להיות לו (ית') דירה בתחתונים" – דיוק הלשון
"דירה" / גם החיות של עולמות העליונים תלוי בתורה (הערה 52) / מענת
המלאכים תנה חודך על השמים – גם קיום המצוות כלול בזה (גליון להערה 52) /
מעם מה שכל אדם יש לו רצון מוחלט בעצמותו לכנות בית (הערה 58).

אות ז:

בעולמות העליונים מצד עצמם מאיר בהם רק הארה מאלקותו ית' /
ע"י עבודת התחתונים. נתחדש המשכת העצמות בכל סדר
השתלשלות / משל שכרוצים להגביחה בנין ע"י כלי הנק' ליווער.

אות ח:

עבודת המלאכים לא יכול לפעול המשכת העצמיות אפילו רק
בעולמות העליונים / רק בעולם המלא קליפות ולוחם נגדם ממשיכים
עצמיות שממנו הוא כח ההתחדשות / במלאכים אין בהם כח
ההולדה.

בענין: משה רבינו, דוד המלך והבעל שם טוב

לקומי שיחות חלק ח"י עמוד 35 (שיחה ב'):

אות א:

נקודה המשותפת בין משה רבינו, דוד המלך, הבעש"ט, ושייכותם
לזמן מתן תורה / צריך להיות חידוש אצל כל אחד מהם ובלשון
הש"ס "צריכא".

אות ב:

משה רבינו, דוד המלך, הבעש"ט, כל א' הי' מלך ונשיא בישראל / כל
אחד מהנ"ל הי' ראשון בהסוג של מלוכה ונשיאות / מענינים
העיקריים שנתחדש במתן תורה היא שכל אחד מישראל נהי' חלק
מ"ממלכת כהנים (שרים)" / הכח לגלות אצל כל אחד ואחד מישראל

שהוא ממלכת כהנים, בא מהנשיאי ישראל שבכל דור / עדיף לציין מקור מש"ס אף שהוא כשינוי לשון, מלציין אבות דרבי נתן או ספרי (הערה 9).

אות ג:

נקודה העיקריות של מלכות – התנשאות, מ"ת פעל אצל בניי – "ורוממתנו" / מלך, צריכם להביא לו כל צרכיו, בניי כשעושים רצונו של מקום, מלאכתן נעשית ע"י אחרים / הוראה בעבודה: להתנהג בעניני תומ"צ כמו מלך.

אות ד:

איך יכולים לתבוע מנשמה כשהיא מלוכשת בגוף ועניני עוה"ז, שתעלה למעלה מהתלבשות ובאמת.

אות ה:

משה, דוד, הבעש"ט, אצל כולם מצינו עשירות והרחבה בגשמיות וגם ממשלה ושלטימה שלמעלה מן המבוע / לשון הרגיל אפילו בעמא דבר שעל כל מעשה פלא קוראין בשם "א בעל-שם סקער מעשה".

אות ו:

ג' ענינים בהגילוי של מ"ת: 1) עצם התגלות אלקות – אבל לפי שעה, 2) תוצאה מהתגלות הזאת – זיכוד העולם ומוכך לגלות בה אור אלקי, 3) תכלית של מ"ת – חיבור עליון ותחתון.

אות ז:

ג' תקופות בעם ישראל: דור המדבר, על אדמתם, זמן הגלות.

אות ח:

התגלות של מ"ת הי' רק לפי שעה רק בשייכות לפעולתה בעולם, אבל בנוגע לבניי, הגילוי קבע לתמיד אצלם התכונה של "ממלכת כהנים" / משה פעל שהענין של "ממלכת כהנים" יהי' כפשוטו גשמיות – עשירות והרחבה בפשמות / דוד המלך פעל שגם בארץ נושבת ירגישו שהכל בא מלמעלה / פירושה הפנימי של מאחז"ל "משה העשיר מפסולתן של לוחות" (הערה 26).

אות ט:

הבעש"ט פעל שגם בזמן עומק הגלות והחושך יכול כל אחד לעלות למעלה מסביביו ולהרגיש שהוא "ממלכת כהנים" / מעומק חושך הגלות עד מעלת ממלכת כהנים – לכתחילה אריבער.

אות י:

ח"ו לומר שמשה דוד והבעש"ט פעלו רק לאנשי דורם / בכל דור, העבודה לג' סוגי בניי / ג' סוגי עבודה לכל יחיד / כירור – בדרך מנוחה, כירור – בדרך חרב של שלום, כירור – בדרך מלחמה ממש (הערה 66).

אות יא:

משה פועל שיהי' לימוד התורה באופן של תורתם אומנותם / דוד פועל שעבודת התפלה יהי' כבקשת מלך שנתמלא תיכף ומיד / הבעש"ט פועל גילוי אחדות ה' בעולם ע"י פירושו בתורה / ב' קצוות בספר תהלים: תפלה – תהלות ותשבחות; תורה – א' מכ"ד ספרים של תורה / מיד כשיוצא למלחמה ויודע שהוא על אויבך, מזה בא הנצחון, "ונתנו ה"א בידך".

בענין: (רמב"ם רפ"ו מהל' סת"ם) "מצות עשה על כל איש ואיש מישראל לכתוב ס"ת לעצמו"
 לקוטי שיחות חלק כ"ג עמוד 17. (שיחה א):

אות א:

מדוע אין כל אחד משתדל לכתוב ס"ת בידו או ע"י שלוחו או להגיה אפילו אות אחת בספר תורה / טעם שמצוה בו יותר מבשלוחו / אין אומרים מצוה בו יותר מבשלוחו כשהשליח מוסיף בהידור / להגיה בעצמו ס"ת או שיכתוב לו אחרים ס"ת, איזה עדיף, (הערה 16) / בענין קניית אותיות בס"ת (הערה 17).

אות ב:

מדוע אין כל אחד משתדל לכתוב ספרים / האם האידנא מצוה לכתוב ס"ת או מצוה לכתוב חומשי תורה, משנה, גמרא ופירושיהן (ובהערה 21) / לקח ס"ת ולא הגיה בו, האם יוצא בזה אלא שאינו מן המוכחר או אינו יוצא בזה / מצות כתיבת ס"ת הוא ללמוד בה, אי"כ צ"ע במלך שכותב ב' ס"ת ואחת מניחה בבית גניזו (הערה 19) / קניית ספרי דפוס היא במקום כתיבת ספרים / ספרים שנדפסו ע"י גוי האם יש בהם קדושה (הערה *12).

אות ג:

מצוות כתיבת ס"ת היא הכתיבה או שתהי' אצלו ס"ת / הרא"ש חולק על הרמב"ם או רק מוסיף על הרמב"ם.

אות ד:

קושיא על הרא"ש איך יכול לומר האידנא וכו', לשנות מעשה המצוה ממה שמפורש בתורה.

אות ה:

כתבו לכם הוא רק חיוב פרטי ולא עצם גדר המצוה / כתורה כתוב "וכתבתם על מזוזות ביתך" והמצוה היא לקבוע מזוזה / בנוסף למצות ת"ת בא המצוה של כתיבת ס"ת וללמוד בהספר / ללמוד מתוך הספר היא: יותר קל, יותר עמוק, אותיות מחכימות, בטוח שלא יטעה, לא במהרה הוא משכת, יכול לחזור בכל עת / הדינים של ספר תורה: שרמט, לשמה, כתב אשורי, לשון קודש. וכו', הוא ענין צדדי בנ וגע למצוות כתיבת ס"ת, "ולמדה .. שימה בפיהם".

אות ו:

שמחה ביו"ט בזמן הבית ושמחה ביו"ט בזמן הזה / שלמי שמחה יש בה ב' גדרים: א) קרבן, ב) שמחה.

אות ז:

בשני ענינים, יכול להיות פרטים שעליהם חל הכלל "דון מינה ומינה", ויש פרטים שעליהם חל הכלל "דון מינה ואוקי באתרא" / "תפלות במקום תמידים תקנום" למה אין השתדלות אפילו לכתחילה, שיהי בהציבור, כהן / התפלות צ"ל בזמן הקרבת התמידים / כליל פסח מצד אחד המנהג לזוהר לא לאכול בשר צלי ומצד שני לוקחים זרוע צלוי / החילוק בין הלשון ר' פלוני ור' פלוני בשיטה אחת קיימי להלשון ר' פלוני ור' פלוני אמרו / רק היקש וגו"ש אינם למחצה (הערה 62) / בקרבנות עבר זמנו בטל קרבנו וכתפלה הרי יש תשלומין לתפלה (הערה 67).

אות ח:

אף לדעת הרמ"א שהלוקח ס"ת מן השוק ולא הגיה בו דבר אינו יוצא בזה, הוא רק בכתיבת ס"ת אבל בנוגע לחומשי תורה, משנה וגמ' ופירושיהן לכו"ע יוצא בקנייתם ולימוד בהם / הקשר בין פרטי דיני כתיבת ס"ת למצוות כתיבת ס"ת (ובהערה 64 ובגליון).

אות ט:

מחלוקת הרמב"ם ורש"י אם גדר קדושת ס"ת היא חלק ממצוות כתיבת ס"ת.

אות י:

במצוות כתבו לכם, האידינא לא צריך לכתוב או לקנות כל הספרים / מקיים מצות "ולמדה" באיזה שפה שתהי אף שלא נכתב בלה"ק (הערה 67) / מקיים מצות כתבו לכם האידינא כשקנה הספרים בכל לשון (הערה 67).

אות יא:

ביאור לשון הגמרא "כתבו .. כאילו קיבלו מהר סיני / להשתדל שלכל ישראל יהיו לו ספרים בביתו / ספרי יסוד: סידורים, חומשים,

תנ"ך, משניות, ספרי פסקי דינים / למה נאמרה למשה מצוות כתיבת ס"ת
בסוף שנת הארבעים (הערה 68).

אות יב:

כתיבת ס"ת – כל הס"ת כולל בה הכל עד מה שתלמיד ותיק עתיד
לחדש כמו"כ בהגברא "מעלה עליו כאילו קבלו מהר סיני" / "מעלה
עליו כאילו קבלו מהר סיני" הוא שכר שלעצמו או שכר ומסובב
ממצות כתיבת ס"ת.

אות יג:

ברכות.

בענין: (פסחים סח, ב) "הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם.

מאי טעמא, יום שניתנה בו תורה הוא

לקומי שיחות חלק כג עמוד 27 (שיחה ב):

אות א:

"הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם" / בהלכה – שאר ימים טובים
ושבתות מותר בתענית חלום משא"כ חג השבועות / "צריך לאכול
ולשמו בו ולהראות שנוח ומקובל לישראל יום שניתנה בו התורה",
בחה"ש יש חיוב אכילה, בנוסף החיוב של עונג / לכאורה קשה הרי
פסח וסוכות הם זכר לחסדים גשמיים ואעפ"כ יכול לקיים ע"י עונג
רוחני ובחה"ש שהוא חסד רוחני צריך להיות רק אכילה גשמית /
"התענית הוא עונג לו" אף דגבי יו"ט יש גם חיוב שמחה (הערה 6) / "יום שניתנה בו
התורה" הוא רק לשלול שאינו עליו כעול על צווארו או הוא מעלה מיוחדת (הערה
12).

אות ב:

עיקר חיוב עונג שבת ויו"ט הוא דוקא באכילה ושת"י / אם עונג שבת
ויו"ט היא מצוה התלויה בדעת האדם, אז למה קבעו חכמים על
אכילה דוקא, הרי יש אלו שהתענית הוא עונג להם / במ"ע של שמחת
יו"ט יש חילוק בין אנשים נשים וטף משא"כ בדין עונג שבת ויו"ט (הערה 20).

אות ג:

תורה ומצוות ניתנו לנשמות בגופים דוקא / "לא ניתנו המצוות אלא
לצרף בהם את הבריות" – לצרף הגוף, כי "הנשמה אינה צריכה
תיקון" / תענוג טבעי של הגוף הוא באכילה ושת"י, העונג של

"שמועה טובה תדשן עצם" אינו עונג הגוף מצד עצמו, אלא מצד שליטת הנשמה על הגוף, היפך מבע הגוף.

אות ד:

בש"ס לא מוזכר בפירוש היתר לתענית בשבת מלבד תענית חלום ובשו"ע מובא עוד דוגמאות שמותר / מציאות ההיתר של תענית בשבת נובע מהמצב של חלום רוחני / "היינו כחולמים" – בשעת התפלה עומד בתנועה של התעוררות אמתית ולאחרי התפלה ישכח מזה ויתנהג להיפך ממה שהחליט בעת התפלה – וזהו חלום נושא שני הפכיים / התורה היא, "להבדיל בין הטמא ובין הטהור" נותנת עצה גם למי שהוא במצב של חלום / (פסחים סח, ב) מר ברי' דרכינא כולא שתא תוה יתיב בתענית, אי גם שבת, יו"ט ואם הי' תענית חלום או משום שהאכילה צער לו שינוי וסת (הערה 82) / תענית חלום בשבת – "ביטל עיקר עונג שבת", אבל מי שהאכילה מזקת לו, או מי שרגיל להתענות בכל יום – לא ביטל עיקר עונג שבת (הערה 84) / תענית חלום מבטל הגו"ד רק כשמתענה בו ביום אבל תענית של תשובה אפילו אינו בו ביום (הערה 85).

אות ה:

החידוש של מ"ת שהגילוי הדר כל הבריאה / ביאור טעם הדין שאין מתענים תענית חלום בשבועות מפני שהוא "יום שניתנה בו התורה".

בענין: נצחיות התורה

לקומי שיחות חלק כג עמוד 83 (שיחה ג):

אות א:

לימוד התורה לפני מתן תורה – בית מדרש של שם, בית מדרש של עבר, מזמן אדם הראשון כבר נצטוו במצוות, האבות קיימו כל התורה / במ"ת נתחדש שבנ"י נצטוו על כל תרי"ג מצוות / ניתנה להם כל התורה כולה / כהנ"ל ניתנה מ"אנכי", ובאופן של אנא נפשי כתבית יהבית / התורה היא נפשו (בלשון החסידות – רצון עצמי) של הקב"ה / ביאור בזה ש"התורה הזו לא תהי' מוחלפת" / הציוויים שלפני מ"ת יש בהן הוספות עיקריות ב"נח" לאיך שהיו לגבי אדם, ומן לגבי אברהם לאיך שהיו לגבי נח / הציוויים שלפני מ"ת הי' עיקר ענינם בשביל טובה ותועלת האדם, במילא כשהי' שינויים כהאדם הי' שינויים בהציוויים / במ"ת נתחדש הענין ש"נפשי כתבית יהבית", וכשם שב"נפשי" אין שינוי ח"ו, כמו"כ אין שינוי בתורה / תורה בשביל: קבלת שכר, לצרף בהן את הבריות, להגיע למעלת

סגולה ממלכת פהנים וגוי קדוש / מחלוקת הרמב"ם והעיקרים אם אפשר שהתורה שתשתנה ע"י הכורא (הערה 12).

אות ב:

הנצחיות שבתורה היא לא רק בתושב"כ אלא גם בתושבע"פ / רפואות שזכרו בש"ס נצחיות הן / צ"ע מה שמצינו בנוגע לכמה סגולות ורפואות דאמרינן שבזמן הזה נשתנה הענין מצד נשתנו הטבעיים / ענינם שאסרו חכמים מצד סכנה מסוימת, וא"כ במקום שאין סכנה אין איסור, אבל זהו לא בסתירה לנצחיות התורה / מצוות ודינים החלים בזמן ומקום מסויים אינם בסתירה לנצחיות התורה בכל מקום / הלשון אסור להשתמש ברפואות שבש"ס / ענין של הלכה משה מסיני אין בה שינויים מצד "דבר אלקינו יקום לעולם" / תלמיד ותיק עתיד לתורות או תלמיד ותיק עתיד לחדש (הערה 25) / ספר הרפואות אי הוי מסיני (הערה 27) / ספר הרפואות שזכר בגמ' פסחים (נז, א) אי כתוב שם הרפואות שזכרים בש"ס או רפואות אחרות (הערה 27).

אות ג:

ההוראות בעניני אכילה ושת' וכו' שמוזכרים ברמב"ם הל' דעות פ"ד לא הוי כהוראת הרופא / דברי הרופא אינן דברי תורה / החילוק בין דברי הרמב"ם בספרו היד לדברי הרמב"ם בספרי הרפואה שלו (ובהערה 49) / כשלומד רמב"ם הל' דעות ההלכות בקשר לאכילה ושת' וכו' וכן בהל' יסודי תורה בקשר למלאכים וכוכבים, וחכמת התכונה בהל' קדוש החדש הוא מקיים מצות ת"ת וצריך לברך ע"ז ברכת התורה / כל ההלכות שכתבם הרמב"ם בספרו יד החזקה נוהגות לדורות ולא רק לזמן מסויים / הרמב"ם אינו מביא כו"כ עניני הרפואה המובאים בש"ס / הרי מצד שנשתנו הטבעיים נשתנו עניני הרפואה, והו"ל להרמב"ם לומר שכל מה שכתב הוא לפי הטבעיים שבדורו / מקור לדברי הרמב"ם פ"ד מהל' דעות הוא מהש"ס או לא (הערה 40) / דברי הרמב"ם גם בספרו מורה נבוכים נעשו כהלכה למשה מסיני (הערה 42) / הל' הרמב"ם ינהגו גם אחר ביאת משיח צדקנו (הערה 46).

אות ד:

טעם שהרמב"ם מונה כמנין המצוות שלו השמדת ז' אומות, מחיית עמלק אע"פ שלכאורה אינה מצוה הנוהגת לדורות.

אות ה:

"התורה מדברת בעצם בעליונים ורומזת בשניות בתחתונים" או "הכתוב יגיד בתחתונים וירמוז בעליונים" / תיווך בין "התורה מדברת בעליונים" עם "אין מקרא יוצא מידי פשוטו" / גם מצוות, העיקר הוא בעליונים - התוכן הרוחני שבמצוה, ומעשה המצוה הוא המשך ותוצאה מענינים הרוחניים / מה שהיא עושה הוא אומר

לישראל לעשות / תיווך בין "מצוות בעצם היא בעליונים" ו"המעשה הוא העיקר" / תיווך בין "התורה מדברת בעצם בעליונים" עם "תורה לא בשמים היא" / תורה ומצוות מצד עצמם הם למעלה ברוחניות, "ואהי אצלו שעשועים", "מן השמים דיברתי"

אות ז:

כשהתורה נותן הוראות בעניני רפואה, היא מדברת בעצם בעליונים – ברוחניות ושם היא ענין נצחי / רפואות בנפש – נצחי, רפואות בגוף תלוי בהזמנים / רפואה על חטא ועון בזמן הבית ע"י קרבן ובזמן הזה ע"י תפלה ותשובה / ביאור איך פרטי הלכות דלא שכיחי כלל ואפשר שלא היו מעולם, הם תורה נצחי (הערה 70) / מנין בניי שהיו או, בפ' במדבר ששים ריבוא, איך הוא נצחי (הערה 70) / הפסוק (דברים א, כח) "ערים גדולות וכצורות בשמים" הוא כמשמעו (הערה 72) / "דברה תורה לשון הכאי" הכאי ר"ת "הנה ברכו את ה'" (הערה 72).

אות ז:

בנוגע ללשון הב"י ורמ"א "הכל בכתב מיד ה' השכיל" / כל המחברים עד ה"ז והשי"ך עשו חיבוריהם ברוח"ק .. בשם הריב"ש עד מהרשי"א .. בלקוטי לוי"צ כל הספרים שחברו חכמים שלמדו תורה לשמה (הערה 76) / תורה בעצם גבוה מרוח הקדש (הערה 76).

אות ח:

התורה מדברת בעצם בעליונים בנוגע גם ללימוד התורה שעל ידי האדם / פנימיות התורה – הן פנימיות המצוה ומעמיהם הנסתרים והן ידיעה ולימוד סדר השתלשלות ואחדות ה' וכו' / פסק הלכה היא דוקא איך שהענין נלמד בנגלה דתורה / דערהערן און פילן בלימוד נגלה דתורה איך שהוא חכמתו ורצונו של הקב"ה / ע"י ההוספה בלימוד התורה נגלה ופנימיות יזכה לגילוי תורתו של משיח / עיקר עסק התורה בתורתו של משיח יהי' בפנימיות הענינים ודברים הפתומים / צ"ע אם אפשר דערהערן שותו "נפשי" (הערה 82) / דיוק לשון תרמכ"ם סוף הל' מלכים "יהי עסק כל העולם אלא לדעת את הוי"ו, כל העולם היינו כל העמים – חידוש גדול (הערה 84) .

בענין: (שבת פח, ב) בחמישי (בסיון) בנה (משה) מזבח והקריב עליו קרבן

לקוטי שיחות חלק כ"ח (ערב) חג השבועות – ע' 15:

אות א:

בשני (בסיון) עלה משה וירד, בשלישי עלה וירד .. ברביעי עלה וירד. בחמישי בנה מזבח והקריב עליו קרבן / למה אינו מוזכר בגמרא

שבחמישי הכנים משה את בניי בברית עם הקב"ה / כניסת בניי לברית הוא ענין עיקרי והכנה למ"ת ומוכן שזה יכול לדחות עלייתו להר / בנין מזבח והקרבת קרבן אינו דבר חידוש ששייך למתן תורה, שהרי מזבח וקרבנות כבר היו אצל אדם הראשון, נח, האבות ולמה זה ידחה עליית משה להר / בלשון הגמרא "והקריב (משה) עליו קרבן" והרי לשון הפסוק "וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עולות" / אצל בנין המזבח כתיב "ויבן" לשון יחיד - היינו משה ובנוגע להקרבת הקרבנות כתיב "ויעלו" היינו נערי בני ישראל / "והקריב עליו קרבן", הוא חידוש שמשה הקריב קרבן מלבד הקרבנות שמוזכרים בפסוק / כיון דאידיהי (ע"י פעולה קצרה אפילו) אידיהי (הערה 6) / בפשטות הלשון "הקריב" י"ל היינו עפ"י ציווי (הערה 10).

אות ב:

למה התעסק משה בעצמו בבנין המזבח / מחשבה וכוונה בעת ההקרבה הוא ענין עיקרי בקרבנות / שלימות המזבח שמקריבין עליו קרבן / פירוש וטעם לשון המשנה "קיץ המזבח".

אות ג:

מזבח שכנה משה יש לה חשיבות מיוחדת, בשייכות למ"ת / עולת תמיד העשויה בהר סיני (פנחס כו, ו) שנעשית בהר סיני קודם לתורה, למה מתייחסים קרבנות עולה של כל דורות למה שנעשית קודם לתורה / דרשת ר' עקיבא (חגיגה ו, ב) "קרבנה ושוב לא פסקה" / מצוות שלפני הדיבור אנו מקיימים אותם מפני שהקב"ה צוה אותנו ע"י משה רבינו בסיני / כל מה שנעשית ביום חמישי בסיון כהכנה למ"ת יש לזה הגדר של אחרי מ"ת.

אות ד:

מחלוקת בגמ' (זבחים קטו, ב) האם עולה שהקריבו ישראל כמדובר טעונה הפשט וניתוח / ר' עקיבא כללות ופרטות נאמרו בסיני, ר' ישמעאל כללות נאמרו בסיני ופרטות באהל מועד / לפי ר' עקיבא כללות ופרטות נאמרו בסיני נכלל בה גם הציווי ופרטיה מה שנעשה בחמישי בסיון כהכנה למ"ת.

אות ה:

ערב שבת וערב יו"ט אינו רק מצד הגברא שייכן עצמו לשבת ויו"ט, אלא גם מצד החפצא, שבערב שבת ויו"ט ישנה מעין קדושת שבת ויו"ט / כמה דרגות בערב שבת ויו"ט: (1) זמן הכי סמוך לשבת, הוספה מחול אל הקודש, (2) ערב שבת ויו"ט אחרי חצות היום, (3) כללות היום שנקרא עפ"י תורה ערב שבת ויו"ט / (מכילתא יתרו כ, ח) שבת (שהיא כמו זאב) טורף מלפניו ומלאחריו, שבת עצמו ולא

רק הגברא / הגילויים של שבת ויו"מ, מעין מהם מאיר כבר בערב שבת ויו"מ.

אות ו:

כל עניני המועד מתחיל ב"ערב" שלו / הקרבת קרבן פסח הוא בי"ד בניסן וע"ז כתוב "ואמרתם זבח פסח .. אשר פסח" על אף שופסח ה' ה' בליל ט"ו בניסן / ערב מ"ת כבר מתחיל הענינים של מ"ת / עפ"ז מה שלא מובא בגמ' זה שביום חמישי הכנים משה את בני לברית, כי זה ה' הכנה למ"ת.

אות ז:

דרוש ביאור מדוע הענין של מתן תורה שיש כבר בערב מתן תורה הביע בזה ש"כנה מזבח והקריב עליו קרבן" ולא בענין אחר / תכלית מ"ת לעשות מחפצא של העולם - חפצא דקדושה / מעם שאין יוצא מצות ת"ת בהרהור בלבד אלא צריך להיות דיבור בתורה / זיכוך גשמיית העולם נראה בגלוי בכנין מזבח והקרבת קרבן.

אות ח:

מעם שבנין מזבח והקרבת קרבן הוא הסיבה ע"ז שמושה לא עלה להר ביום ההוא / גם ביום הרביעי בסיון כשמושה עלה להר, ה' לו אח"כ זמן ביום לעשות עוד דברים / ההכנה למ"ת הוא לא בענין של עליה להר אלא לפעול ירידה ופעולה בחפצא של עולם / משה כנה: מזבח, י"ב מצבות, י"ב מצבות לכל שבט (הערה 60).

אות ט:

פרשת במדבר קורין לעולם לפני חג השבועות / ומדבר מתנה, המתנה של מתן תורה בא מההקדמה של ענין המדבר / מדבר באדם - אדם משים עצמו מדבר, ביטול / נעשה ונשמע ביום חמישי בסיון הוא הביטול בשלימות / מדבר בתורה - שהיא הפקר לכל כמדבר / שק"ט בענין לשמה בכנין מזבח (הערה 76) / כאותן הימים (לפני ו' סיון) לא ה' משה פונה לעסקיו (הערה 76).

אות י:

הוראה לכאו"א בכל שנה ושנה בקשר לה' סיון / בחינת משה שבכאו"א נותן כח לבנות מזבח ולהקריב עליו קרבן.

בענין: מוצאי חג השבועות, הוא יום טוב

לקומי שיחות חלק כ"ח, חג השבועות, עמוד 24:

אות א:

שו"ע אדה"ז סי' תצד סעיף יט: "במוצאי חג השבועות אמור להתענות מעיקר הדין לפי שהי' יום טוב בזמן שבחמ"ק קיים דהיינו שבו ביום היו מקריבין עולות ראי' שלא היו יכולין להקריב ביום עצמו .. שבדבר זה עשו ב"ה כדבריהם (כ"ש) והרבה מישראל נהגו כמותן / מהו המקור "שבדבר זה נהגו ב"ה ככ"ש / מהו המקור ש"הרבה מישראל נהגו כמותם" / "מעשה ומת אלכסא כלוד ונכנסו כל ישראל לסופדו ולא הניחם רבי מרפון .. מפני שיום טוב הי"י (חגיגה יח, א) / תוס' הרי"ד (חגיגה יח, א) "קשה לי דא"כ ר' מרפון ככ"ש .. ב"ה א"צ יום טוב .. מיהו סתמי דמילתא אין כל ישראל יכולין להספיק ולהקריב שלמי חגיגה ועולת ראי' ביום ראשון והרבה מקריבין ביום שני" / בשני דברים בלבד נהג ר' מרפון ככ"ש (הערה 8) / המעם שמתחלה נכנסו כל ישראל לסופדו (הערה 9) / לשון המשנה (חגיגה יח, א) עצרת שחל להיות בערב שבת, היא לאו דוקא (הערה 11).

אות ב:

לשון אדה"ז הנ"ל אינו מכיל סברת התוס' רי"ד הנ"ל / אדה"ז מזכיר רק עולת ראי' ולא שלמי חגיגה / מעם שאדה"ז אינו מקבל סברת התוס' רי"ד בנוגע איסור הספד ותענית במוצאי חג השבועות / קשה על תוס' רי"ד בכ"ש "אין כל ישראל יכולין להספיק ולהקריב וכו'" הרי קרבן פסח הספיקו כל ישראל להקריב ביום אחד / עולות ראי' ושלמי חגיגה יכול להביאם בשותפות (ובהערה 24) / למה לא הסתפק אדה"ז בכ"ש "כיון שאפשר להקריבן אחר יו"ט שהעצרת יש לה תשלומין" וכתב "לפי שאין בהם שום צורך אוכל נפש" (הערה 16) / האם לפי ב"ש מקריבין שלמי חגיגה כחג השבועות (הערה 16) / דיוק לשון אדה"ז "אין בהם שום צורך אוכל נפש" (הערה 16) / איסור הספד ותענית רק במוצאי חג השבועות או בכל ז' ימי תשלומין (הערה 17) / הקרבת חגיגה בי"ד ניסן (הערה 21) / האם לשנות הנירסא כ"ש במקום ב"ה (הערה 26) / המעם שאדה"ז לא כתב מעם של המגן אברהם סימן תצ"ד סק"ג "מפני כשחל עצרת בשבת הי' יום טוב וכו'" (הערה 27).

אות ג:

מה מוסיף אדה"ז בכ"ש "והרבה מישראל נהגו כמותם" אחרי שכבר כתב "שבדבר זה עשו ב"ה כדכריס" (של ב"ש) / דיוק בלשון אדה"ז "והרבה מישראל" ולא "כל" ישראל / מאריכות לשון אדה"ז משמע שזה שב"ה עשו ככ"ש והרבה מישראל נהגו כמותם הוא מצד טעם ב"ש המובא לעיל.

אות ד:

דיוק בסדר המעיפים של אדה"ו סעיף י"ח איסור תענית הלום בחג השבועות אח"כ סעיף י"ט מוצאי חג השבועות אסור להתענות מעיקר הדין ולאח"כ סעיף כ' נוהגין .. שלא להתענות .. מר"ח עד ח' בו' / מעם דיני איסור תענית הוא בסוף הל' חג השבועות / האם אדה"ו סידר המעיפים כפי סדר ההלכות בשו"ע ורמ"א או לא (הערה 29) / י"ל שכתב אדה"ו תהלה "אסור" ואח"כ "מנהג" ואח"כ מה שנתנו "במדינות אלו" (הערה 30) / בדרך כלל מביא הרמ"א דברי המתיר"ל (הערה 32).

אות ה:

מקור לדברי אדה"ו ש"כ"ה עשו כדבריהם (ב"ש) הוא מגמ' ביצה כ, א מעשה בהלל הזקן שהביא עולתו וכו' / ביצה כ, א "שוב מעשה בתלמיד אחד מתלמידי ב"ה" לכאורה הרי מכיון שלפני כן קבעו הלכה כב"ה א"כ אינו מובן מהו "מעשה בתלמיד אחד" הלא כך היו צריכים לנהוג כל התלמידים וכלל ישראל / מוכיח שגם לאחרי שקבעו הלכה כב"ה, אפ"ה לא נהגו כלל ישראל וכן תלמידי ב"ה כמותן / החכמה שהלכה כב"ה היתה בנוגע הבאת העולה ביו"ט, או סמיכת הבהמה ביו"ט (הערה 34) / "קבעו הלכה כב"ה" הוא בעיקר לשלול "בקשו לקבוע הלכה כמותן" כב"ש (הערה 36) / ביצה כ, א "שתקו בנויפה והלך לו" מי הלך לו תלמיד ב"ה או תלמיד ב"ש (הערה 37).

אות ו:

ההלכה שעולת ראייה מביאין ביו"ט, אינו רק היתר אלא עיקר מצוותן / המעשה שבגמ' ביצה כ, א מתאים להמסופר בגמ' חגיגה יח, א / מיום טבוח שאחרי חג השבועות נסתעף בחג הפסח וחג הסוכות שלא דייקו להקריב ביו"ט הראשון / המעם "שלא יהא שולחנך מלא ושולחן רבך ריקן היא רק "צורך קצת" להקריב קרבנות ראי' ביו"ט, אבל כ"ה השתדלו מצד גודל שמחת יו"ט לעשות רק מה שהוא צורך גמור שהיא שמחה כמאכל ומשתה.

אות ז:

ביאור מה שאדמו"ר הזקן מביא בהלכה שהוא כפי בית הלל, המעם של בית שמאי / ביאור זה שאדה"ו מזכיר רק עולת ראי' ולא שלמי שמחה / הקשר בין איסור תענית במוצאי חג השבועות שבא בשו"ע אחרי הדין שאין מתענין תענית חלום בשבועות / מעם הלשון הרבה מישראל ולא כל ישראל / אין להכריח מלשון אדה"ו (שם) שלדעתו מקריבים שלמי חגיגה ביו"ט לב"ש (הערה 47).

אות ה:

(חגיגה יח, א) "יו"ט ס"ד .. אלא אימא מפני שיום טובח היי"ט מעם שהגמ' לכתחלה שינה וקרא יום שלאחרי שבועות "יו"ט של עצרת" / אמרו חג - בן החג / מעם שגם בזמן הזה שאין קרבנות - יום טובח אפילו הכי לא הותרה ההספד והתענית בו ביום / הקשר בין "יום טובח" ל"אסרו חג" (הערה 61) / החילוק בין אמרו חג - יום טובח, לכל ימי תשלומין של שבועות (הערה 62) / סברת פלוגתת האחרונים כשהל יו"ט בשבת והי' חג'ר בו ביום ונתפשט ביו"ט שני אם לדון כזה שנחשב "לא חוי בראשון" או לא (הערה 62) / סברת המחלוקת בהירושלמי (חגיגה פ"ב ה"ד) אם העורות של יום טובח שייכים לאנשי משמר או לכל המשמרות (הערה 68).

אות ט:

החילוק בין אדה"ז לתוס' הרי"ד הוא בב' פרטים: א) שיום טובח קשור עם יו"ט עצרת גופא, דהוא יום שניתנה בו התורה, ב) שאינה מצד ההכרח אלא שכך עשו ונהגו בני"י כמו יו"ט עצמו / כתורה יש ב' פרטים: 1) מתן תורה, 2) קבלת התורה / יום טובח הוא מצד המקבל, בני"י, לא מפני ההכרח.

בענין: קריאת מרכבת יחזקאל ביום א' רחג השבועות

לקוטי שיחות חלק לג (שיחה א') עמוד 18:

אות א:

מעם הדבר שביו"ט ראשון של עצרת מפתירין במרכבת דחזקאל / הפטורה צ"ל מעין מאורע, פירוש אודות ענין עיקרו של המאורע ולא ענין צדדי שבמאורע / לכאורה מתאים יותר, שלקריאת פרשת מתן תורה יפתירו (בחבוקוק) א-לוה מתימן יבוא / במרכבה דישעי' ההדגשה היא ראיית כבוד השם ועל דבר המרכבה בקיצור, וכמרכבה דחזקאל אריכות ופרטים ע"ד המרכבה ובקיצור ע"ד השם / גילוי כבוד השם שבמתן תורה הוא כעין דרגת משה גדול שבנביאים / צריך ביאור כגוף הדין שמפתירין במרכבה, הרי אין דורשין במרכבה .. אא"כ הוא חכם ומבין מדעתו, שהוא רק יחיד מנולה ולא כאו"א הנמצא בבית הכנסת / ב' דברות הראשונות הבינו בני"י כאשר יבין אותם משה או לא (הערה 29) / מצות הפטורה היא השמיעה או גם בהבנה (הערה 37 ובגליון).

אות ב:

החילוק בין מרכבה שראה יחזקאל למרכבה שראה ישעי, אינו במה שראו אלא במה שסיפרו / יחזקאל עיקר ראייתו היתה במרכבה, אלא שראי' זו הביאתו לידי איזו ידיעה מגדלות המלך עצמו / מכואר בספר עבודת הקדש כביאור מרכבת יחזקאל: מתוך שראה והשיג במרכבה התחתונה ידעה בעליונה / דיוק הלשון "דמות" שמורה על דבר והיפורו / ישעי' נק' "גדול שכנביאים" בערך שאר נביאים חוץ ממשא (ובחערה 44).

אות ג:

השייכות דהפטורה במרכבת יחזקאל לתוכן החידוש דמתן תורה / גילוי השכינה שבמתן תורה לא הי' רק דבר שלפי שעה / מהתוארים עליונים ותחתונים מובן שבעצם ישנה שייכות ביניהם / גזירה מלשון גזר וחתך / [ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל הנביא, ובמתן תורה הי' יתירה מזה] / עיקר הכוונה במרכבת יחזקאל לגלות בעולם איך שכל המציאות של כל פרטיו אינה אלא "דמות" למציאות הפרט למעלה / פרטיו עניני המרכבה אינם בהכנה אבל תוכנה הכללי בכחו של כאו"א להבין / ג' דברים ניתנו בשעת מתן תורה (הערה 61) / מ"ש בשער היחוד והאמונה רפ"ג "אבל אילו ניתנה רשות לעין לראות כו' לא הי' נשמיית הנברא .. נראה כלל". היינו ע"י עבודה או בלי עבודה (הערה 66).

אות ד:

ביאור מעם המנהג לסיים הפטורה (מרכבת יחזקאל) בפסוק ותשאני רוח וגו' אף שאינו כתוב כלל אצל המרכבה / מרכבת יחזקאל מדובר ע"ד החיות והאופנים, מרכבת ישעי' מדובר ע"ד השרפים / מעם הדבר שעבודת האופנים והחיות הם ברעש, משא"כ עבודת השרפים אינה ברעש / החילוק בין שרפים ואופנים הוא ע"ד החילוק בין בן כרך שראה את המלך ובן כפר שראה את המלך / הרעש בא מצד החידוש / השרפים משיגים איך שהקב"ה הוא קדוש ומובדל מן העולמות, האופנים משיגים איך שהקב"ה מהווה כל דבר מאין ליש.

אות ה:

ביאור למה במתן הי': "קולות וברקים וקול שופר חזק מאד" - רעש / חרדה השייכת בעיקר להגוף וחרדה השייכת בהנפש.

אות ו:

תורה הוא מלשון הוראה, כ"ש ביום שניתנה בו תורה צריך ללמוד הוראה מקריאת התורה וההפטורה / אין דורשין במעשה מרכבה כפי שהי' כתובה כלשון הסוד שבתורה, אבל פנימי' התורה מצוה לגלות, ומצוה רמה ונשאה / עבודה עם הזולת צ"ל מתוך קול רעש

גדול / עבודת האדם בד' אמות של תורה מספיק כמו שהוא בקול
 דממה דקה / קול רעש גדול דקדושה מבטל הקול המונה של רומי /
 אף שכל התורה מדברת בעליונים, כתובה כלשון בני אדם דוקא (הערה 70) .

בענין: קבלת גירות בשבת

לקוטי שיחות חלק לג (שיחה ב') עמוד 26:

אות א:

אבותינו נכנסו לברית במילה וטבילה והרצאת דמים / מחלוקת מתי
 בנה משה מזבח והקריב קרבנות וזרק הדמים וכו', בה' סיון, ו' סיון
 או ז' סיון / שימת הרמב"ן שהפרשיות יתרו משפטים נאמרו על
 הסדר / שימת המדרש לקח טוב שכל אלו המעשים נעשו ביום מ"ת
 בכוכר, קודם עשרת הדברות / איך הותרו לישראל לטבול לשם
 גירות ביום מתן תורה – הרי הלכה פסוקה אין מטבילין גר בשבת /
 שבת נצטוו כמרה או באלוש / תירוץ על הקושיא איך בנה משה
 ביום מ"ת מזבח והקריב קרבנות, בשבת / מחלוקת מכילתא ופרקי
 דר"א סב"ל שכששי בשבת ניתנה תורה ולפי הש"ס בשבת ניתנה
 תורה / הרמב"ם אינו מביא לראי, הפסוק שמוכא בש"ס אלא פסוק אחר (הערה 2)
 / הרמב"ם מביא ראי מפסוק שהוכא בהקס"ד של הגמרא (הערה 4) / כמו שטבילה
 יש בה משום תיקוני גברא כמו"כ הרצאת דמים, הואה, יש בה משום תיקוני גברא
 (הערה 15) / תמי' על הרי"ף, רא"ש ופזר שהשמיטו דין איסור טבילת גר בשבת
 (הערה 19).

אות ב:

ב' הטעמים שאין מטבילין גר בשבת: א) משום תקוני גברא, ב)
 אסור לדון בשבת, הם איסורי שבות דרבנן / בית דין לפני מתן תורה
 / דוחק לומר שכניסת ישראל לברית תהי' ע"י מעשה שיש בו סרך
 איסור / עצם מעשה השבות גם קודם מ"ת יש בו סרך איסור / מילה
 בשבת אסורה משום מכה בפטיש / הטעם שאין לדון בשבת הוא מעם נוסף
 או ביאור למה שלא אמרינן דנראה כמיקר (הערה 29) / חינוך צ"ל כההרהר נמורה
 לא כדחיית טומאה (הערה 32) / האם כמרה נצטוו על כל איסורי שבת או לא
 (הערה 40).

אות ג:

לכאורה אמאי לא מנו קבלת המצוות כתנאי הגירות / טבילה לכמה
 דעות אינה מעכבת, קבלת המצוות מעכבת / קבלת המצוות היא
 חלק מהברית עצמה / הגירות דבני ישראל במתן תורה שונה
 מהגירות שלאחרי מ"ת / הגירות וכניסה לברית של בני ישראל

נעשתה בשעת מתן תורה, לא בשעת טבילה / הטבילה של בני ישראל בשעת מתן תורה אינה גומרת ולכן לא נאסרה משום תיקוני גברא / בהגירות של בני" בשעת מתן תורה אין הטבילה בגדר "משפט" שצריך ב"ד / הודעת המצוות אינה מעכבת אבל קבלת המצוות מעכבת (הערה 44) / קבלת המצוות נחשבת התחלת דין, וטבילה - גמר דין (הערה 45) / אפילו כשהטבילה היא לפני המילה שאז אינו גומרת אפ"ה אסור בשבת (הערה 48).

אות ד:

"ויספר (משה) לעם את כל דברי ה'" - קאי על מצוות פרישה והנבלה, ז' מצוות שנצטוו בני נח, ומצוות שניתנו במרה / "ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם" - היינו מבראשית עד מתן תורה ומצוות שנצטוו במרה / אין צריך להודיע לגר כל התרי"ג מצוות, אבל הוא חייב לקבל עליו כל המצוות / הגם שאמירת נעשה ונשמע היתה קבלת כל התורה כולה, אי אפשר להחשיב אמירה זו שקודם מתן תורה בגדר של קבלת המצוות הנצרך לגירות / מעם שצריך להודיע לגר מקצת המצוות החמורות וכן עונשן / קבלת המצוות שלפני מ"ת על המצוות שלאחרי מ"ת הוי בגדר דבר שלא בא לעולם / משה רבינו ידע ושיער התרדה שתהי' במ"ת, מ"מ לא ה"י כערך כלל להתרדה שהיתה בפועל (הערה 58).

אות ה:

עיקר ענין קבלת המצוות ה"י בעת שמיעת עשר הדברות / תירוץ לקושי' התוס' במאחז"ל כפה עליהם הר כגיגית מכאן מודעא רבה לאורייתא, הרי כבר הקדימו נעשה ונשמע / כניסת ברית של בני" ה"י ע"י מעשה הקב"ה בעשה"ד ולא ע"י בני" בטבילתם / אין מקום לחקשות למה נתן הקב"ה את התורה ביום השבת (הערה 66).

אות ו:

התגלות ה' לצדיקים ולנביאים לפני מ"ת, ה"ז נחשב שעדיין העליונים לא ירדו למטה / שלימות התגלות של הקב"ה, ה"י רק מ"ת, התגלות של אנכי / גילוי ה' למשה בסנה אין. זה כלל אותו גדר של התגלות ה' כפי שהיתה בעת ירידת ה' על הר סיני / מ"ת נחשב כגירות של עם ישראל לכאורה הרי כבר ביציאת מצרים נאמר "לקחת לו גוי מקרב גוי" / לפי הראשונים שהאבות כבר יצאו מגדר בני נח, וה"י להם דין ישראל א"כ מהו הפירוש שבמ"ת היתה הגירות של עם ישראל / גר הוא כקטן שנולד והתחדשות זו נעשה לבני ישראל בשעת מ"ת / יציאת מצרים היתה התחלת הגירות (הערה 72).

בענין: כבוד ספר תורה

לקוטי שיחות חלק ל"ג (שיחה ג') עמוד 34:

אות א:

דין אימה ויראה בשעת קריאת התורה ותרנומה, ודין אימה ויראה בשעה שיושב לפני ס"ת אבל אינו קורא / מעם הרמב"ם "שהוא העד הנאמן לכל באי עולם" הוא שונה מטעם הירושלמי "כשם שניתנה תורה באימה וביראה כך אנו צריכין לנהוג בה באימה וביראה" / מהו הוספה שהס"ת "הוא העד הנאמן לכל באי עולם" למ"ש לפניו לכבדו ולהדרו משום "דברים שבלוחות הברית שבכל ספר".

אות ב:

ס"ת הוא עד לכל באי עולם ותפילין הוא אות שענינה עדות / יש לעיין למה בס"ת יש דינים מיוחדים בכבוד ס"ת משום שהוא עד, גם בשעה שאינה קורא בה, ובתפילין שגם הם עדות אין דינים מיוחדים בכיבודם משום עדות כשאינם עליו.

אות ג:

דיוק לשון הרמב"ם "כל מי שיושב לפני ס"ת ישב בכבוד ראש" / כבוד ס"ת מצד החיוב שחל על האדם ביחס לס"ת, וכבוד ראש שס"ת מעורר ופועל בהגברא.

אות ד:

גם כהלי תפילין מביא הרמב"ם ע"ד פעולת התפילין בהאדם המניחן אבל אינו מביא ע"ז מעם מיוחד / המצאו של ס"ת לפני האדם צריך לפעול בו שישב בכבוד ראש / דיוק לשון הרמב"ם שס"ת הוא "העד .. לכל באי עולם" / לפי הרמב"ם מ"ש (וילך לא, כו) "והי' שם בך לעד" אינה כדמשמע מפשטות הכתוב - עדות והתראה לבנ"י על שמירת התורה ומצוות, אלא עדות ע"ז שבחר בנו מכל העמים / האות של תפילין הוא להעמיד על עצמן להכיר שהם מחזיקים בתורתו של הקב"ה / העדות של ס"ת אינה בצד פעולת האדם, לכן הרי זה בכל עת ובכל זמן ולכל אחת מישראל / ביאור דיוק לשון הרמב"ם כל מי שיושב.

אות ה:

בהלכה יא ברמב"ם: "ספר תורה .. שהוא העד הנאמן" ובתלכה י': "ספר תורה דברים שבלוחות הברית הן הן שבכל ספר ומפר, החפרש בין "ברית" ו"עדות" / מכיון שהתורה הוא הברית המקשרת את האדם עם הקב"ה, צריך האדם לכבד את התורה / החידוש בהלכה

יא: "מצוה ליחוד לספר תורה מקום" על הלכה ב': "ס"ת כשר נוהגין בו קדושה יתירה וכבוד גדול" / דין "מקום" לס"ת / מצד קדושת החפצא מחייב הנברא / הלוחות נקראים לפעמים "לוחות העדות" ולפעמים "לוחות הברית" (הערה 88) / הלוחות הוא עדות או הספר תורה הוא עדות (הערה 86) / גדר "עד" של ס"ת הוא דוקא בס"ת שלימה ותמימה וגדר "ברית" של ס"ת הוא גם על חלקי התורה (הערה 88).

אות ז:

ג' ענינים שבספר תורה: (1) קדושתה, (2) לוחות הברית, (3) עד הנאמן / ג' אופני התקשרות בנ"י עם הקב"ה: (1) קדושת ישראל, (2) התקשרות באופן של ברית, (3) התקשרות עצמית / כל ג' אופני התקשרות נעשו ובאו בשלימותם כמתן תורה / האבות הורישו לכאור"א מבנ"י נשמה קדושה מ"מ גמר ושלימות קדושת הנשמה נעשה במ"ת / ישראל כשנולד יש בו נפש דקדושה ואח"כ תחילת כניסת נפש זו במצות מילה וגמר כניסת נפש הקדושה הוא ב"ג שנה / התקשרות להקב"ה ע"י שמירת התורה והתקשרות עצמית / קדושת נשמת בנ"י ישנם חילוקים בין אחד לשני, בגילויים ובזמני השנה / ישראל – ר"ת יש ששים רבוא אותיות לתורה, אבל יש חילוק בין אות לאות / תחילת כניסת נפש זו הקדושה" (הערה 41) / "זכנו בחרת" הי' בשעת מתן תורה (הערה 46) / פירוש כלשון הוזהר תלת קשרים, ישראל, אורייתא וקוב"ה. הרי לכאורה ישנם רק שני קשרים (הערה 46).

אות ז:

עדות היא על דבר הנעלם ולא על דבר הנגלה וגם לא על מלתא דעבידא לגלויי / עדות של ספר התורה הוא על הקשר העצמי דישראל עם עצמותו / דיוק לשון הרמב"ם "העד הנאמן" / הקשר של בנ"י לקוב"ה ע"י הברית על שמירת תומ"צ, וכאשר חסר ח"ו בקיום התומ"צ פוגע בחברית, וזה נתגלה בשבירת לוחות הברית (הערה 68).

אות ח:

ביאור דברי הרמב"ם בסיום הל' ספר תורה "וכל המכבד את התורה גופו מכובד על הבריות", היתכן שלאחרי אריכות הביאור שבס"ת יש בו (א) דברים שבלוחות הברית, (ב) הוא העד הנאמן וכו' יסיים הרמב"ם בענין שכר שיגיע לאדם עו"ז / דיוק לשון הרמב"ם "גופו מכובד" / דיוק לשון הרמב"ם "מכובד על הבריות" / הרמב"ם בסיום הל' ס"ת שינה סדר המשנה כדי לסיים כטוב (הערה 65) / עוד ביאור בדיוק הלשון "גופו" מכובד על הבריות – כי הוא על בחירת הקב"ה בבנ"י וענין הבחירה הוא בעיקר בגוף בנ"י (הערה 69).

אות מ:

הנתינת כח שלוקחים מזמן מתן תורתנו הנה בנוסף על ההתעוררות בגילוי נפש הקדושה שבו ונוסף על ההתחזקות בלוחות הברית – ע"י לימוד התורה, הנה עוד ועיקר – שאז נוסף בגילוי התקשרות העצמית של ישראל עם הקב"ה / גילוי התקשרות עצמות ישראל עם עצמות הקב"ה ישפיע ויפעול על כל באי עולם / זה שמושיח יתקן את העולם לעבוד את ה' כיחד הוא ע"ד שמת"ה' בהקדמת איש אחד בלב אחד (הערה 62).

בענין: "שבע שבתות תמימות תהיינה"

לקומי שיחות חלק ל"ח, עמוד 7:

אות א:

מצינו כמה פירושים בפני "תמימות תהיינה" / הספירה אצל האדם צ"ל תמימות א) שהספירה צ"ל בלילה ב) שאם שכח לספור בלילה אחת, הפסיד ממצות ספירת העומר / השבתות עצמן תמימות, כשיום טוב פסח חל בשבת / דרשת ריב"ז מתמימות תהיינה וחמישים יום, אינו דיחוי בעלמא להבייסוסי אלא לימוד עפ"י אמיתתה של תורה / מדרש (פסיקתא דר"כ פי"ח) "אימתי הן תמימות, בזמן שאין ישוע ושכני' ביניהם" / "תמימות" קאי על זמן שביהמ"ק קיים, ומקריבין העומר ושתי הלחם ורק אז הוי ספירת העומר באופן של תמימות / ספירת העומר תלוי' בהקרבת העומר בפסח ושתי הלחם בעצרת / לכו"כ דיעות קיום ספירת העומר בזמן הזה אינה אלא תקנת חכמים, "זכר למקדש" / הרמב"ם (הל' תמידין ומוספים פ"ז הי"א) שולל דעת אלו הטועים שממחרת השבת הוא שבת בראשית לא מצד הראיות שהוכחו בגמרא אלא ע"י ראי' שלו (הערה 6) / בכתוב נאמר "שבתות" ורש"י נגמ' אומר "שבעות" כי פירוש "שבתות" בכתוב זה הוא "שבעות" (הערה 8) / טעם החילוק בין פירש"י (מנחות סה, א) "דיחוי בעלמא קאמר לי משום דהוא הי' אומר דברי הגבל" לפירוש הרשב"ם (כ"ב קטז, א) "זמיונו מעיקרא לא הי' הפץ לגלות לו טעמו של דבר, דאסור לגלות להם טעמי תורה" (הערה 10) / מה שאמר ריב"ז להבייסוסי הלימוד מ"שבע שבתות תמימות" ו"תספרו חמישים יום" האם הי' רק מענה להבייסוסי או שריב"ז כאמת סב"ל הכי (הערה 11) / למה נקט ריב"ז דרשה זו במענה להבייסוסי ולא שאר דרשות שבהמוגי' (הערה 12) / אימתי הן תמימות בזמן שיש ישועה דשכינה ביניהן (הערה 16) / טעם שאין מברכים שהחיינו בספירת העומר (הערה 17) / אם לא ספרו ספירת העומר האם מקריבין שתי הלחם (הערה 17).

אות ב:

ג' אופנים שונים בנגדר תמימות: א) תמימות במנינם, ב) תמימות בשבתות, ג) תמימות לעומר / ג' דרגות בתמימות: א) לעיכובא, ב) שלימות יתירה, ג) תכלית השלימות.

אות ג:

השייכות דג' גדרים של "תמימות" למצות ספירת העומר בכלל / טעם הדין שאם שכח לספור בלילה אחת הפסיד ממצות ספירת העומר, אינו משום שכל מ"ט יום הם מצוה אחת, אלא כאשר החסיר יום א' חסר הענין של "תמימות" / ההכרח דתמימות במנינם אינו מצד זה שהחסיר פרט מהמצוה אלא מפני חסרון בהמציאות דספירת הימים / עבד שנשתחרר באמצע ימי הספירה ובעבודתו ספר כל הימים שלפני זה האם יכול לספור מכאן ולהבא בכרכה / הספירה בלא המצוה אינו כלום ע"ד מצוותה אחשביה / קטן שהגדיל באמצע ימי הספירה, הגם שבקמנותו קיים מצות ספירת העומר מדרבנן ומצוותיה אחשביה, אבל יש לחלק בין האחשביה שע"י מצות דרבנן לאחשביה של מצוה דאורייתא / מצוות דרבנן הם על הנברא ולא על החפצא / כשיבוא משיח צדקנו באמצע ימי הספירה, ויבנה ביהמ"ק ונקיים מצות ספה"ע כתיקונה מן התורה, האם יוכל להיות התמשך דספה"ע מן התורה / טעם שמכריז על מצות ספירת העומר כל לילה / למה אין חוששין בנוגע לכרכת "על ספירת העומר" שיהסיר כהימים שלאח"ז ע"ד ספירת זכה (הערה 26) / החקירה שבמנחת חינוך (ש"ו) בנוגע עבד שנשתחרר וקטן שהגדיל הוא בנוגע חיוב ופטור אבל החקירה שבפנים השיחה היא בנוגע מציאות דספירת הימים (הערה 27) / חילוק בין חד דרבנן ותרי דרבנן (הערה 80) / ברכה קשורה עם כוונות והמשכות (הערה 84) / חקירה האם יוכל להיות הכוונות וההמשכות שע"י הברכה, ללא הקדמת הכוונות וההמשכות כימים שלפנ"ו (הערה 84) / כשיבוא משיח צדקנו באמצע ימי הספירה, שאז ימשיכו לקיים מצות ספה"ע מן התורה הרי לא קיימו הקרבת העומר בט"ו בניסן, אלא שספה"ע תלוי גם בהקרבת שתי הלחם בשבועות (הערה 86).

אות ד:

פי' "מצוותיה אחשביה" היא שקיומם המצוה אחשביה או שציווי המצוה אחשביה / מצוה מכריחה מציאות של חפצא, השיבות / הציווי ע"ד ספירת הימים עושה את ספירת הימים למציאות בעלת חשיבות גם אם לא תתקיים בה מצות הספירה / גר שנתגיר באמצע ימי הספירה וספר בניותו, מכיון ש"כקטן שנולד דמי" הרי מציאות דספירת הימים שלפני זה היא כמו ספירה של אדם אחד (הערה 86) / גר שנתגיר כקטן שנולד דמי, אי"כ מהו תהסבר להדיעה (יבמות סב, א) שבאם היו לו בנים בהיותו עכו"ם ונתגיר .. קיים פרי' ורבי', הרי הוא כאדם אחר (גליון להערה 86) / בה"גברא" הציווי אליו עושה אותו למציאות בעולמו של המצווה (הערה 88) / "והי' שבעת ימים תחת אמו

תוכן לקו"ש על חגה"ש

ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן" (אמור כב, כז) עצם הדבר שהתורה מתייחסת למספר הימים דהשור עושה את מספר הימים למציאות חשובה בעולם גם כשאינן הדבר נוגע לקרבן (הערה 40).

אות ה:

כמצות ספירת העומר ישנה ג' ענינים: א) המציאות דספירת הימים, ב) מציאות חשובה דספירת הימים, ג) המצוה דספירת הימים.

אות ו:

ג' הגדרים ב"תמימות" מתאימים לג' ענינים שבמצות ספירת העומר.

אות ז:

הקשר והשייכות בין תוכן מצות ספירת העומר לחג השבועות, זמן תורתנו / מאריכות לשון החינוך (מצוה שו) משמע שהחכמה לקבלת התורה ע"י ספירת העומר היא לא רק בנוגע להגברא בני ישראל אלא גם בנוגע להחפצא דהעולם / יחודה של מצות ספירת העומר משאר המצות היא שתיים: א) בעצם מציאותו, שהמצוה יוצרת את מציאות החפצא בעולם, ב) המצוה היא בזמן עצמו ולא שהזמן היא רק גורם לחיוב המצוה / זמן הוא גדר העולם / החילוק בין ספירת זבה לספירת העומר, ספירת זבה סופרת ימי טהרה, ספירת העומר סופרים הימים עצמם (הערה 45) / החידוש במצות ספירת העומר לגבי מצות ספירת מ"ט שנים וז' שמימות לקדש יובל (הערה 46).

אות ח:

תוספת ביאור השלימות במצות ספירת העומר כשהשבועות הם תמימות כימי בראשית / שלימות משולשת, בגאולה השלישית, וביהמ"ק השלישי / רמו בסדר הלכות שבשו"ע אדה"ז שאף כשהתחילו לספור מדרבנן נוכל להמשיך לספור בכרכה מן התורה (הערה 66) / הדגשת מספר שלש בענין העומר (רמב"ם הל' תמידים ומוספים פ"ז הי"א) קוצרין שלש סאין שעורין בשלשה אנשים ובשלש קופות ובשלשה מגלות .. אומר להם הקוצר שלש פעמים (הערה 67).

בברכת

קבלת התורה

בשמחה ובפנימיות